

BIBLIOTHECARIUS EMERITUS-CÍMMEL KITÜNTETETT KOLLÉGÁINK

LEGKIVÁLÓBB professzoraikat nyugdíjba vonulásuk után az egyetemek a *Professor Emeritus* címmel jutalmazták. A megtisztelő gesztus gyakorlati előnyökkel is jár: a kiemelkedő tudományos életpályát maga mögött tudó kolléga a tanszéktől való hivatalos távozás után visszajárhat utódai, tanítványai körébe, használhatja az egyetem infrastruktúrális eszközeit.

A közgyűjtemények kiemelkedő kutatói számára ez a cím korábban nem létezett, ezért az Országos Széchényi Könyvtár 2000 januárjában hagyományteremtő szándékkal megalapította a *Bibliothecarius Emeritus* címet.

Az elismerés az Országos Széchényi Könyvtár házi kitüntetése, az országban máshol nem létezik. Az életpálya jelleggel végzett könyvtárosi és kutatói munka honorálására szolgáló díj az egykori munkatársak előterjesztése alapján nyerhető el. A könyvtár forrásaiból egyidejűleg legfeljebb hárman, az anyagi lehetőségektől függően négyen részesülhetnek a kitüntetésben és a vele járó havi juttatásban. A díjazottak ingyenesen látogathatják a könyvtárat és annak rendezvényeit, tanácsadóként részt vehetnek a könyvtár szakmai munkájában, és igénybe vehetik a könyvtár szolgáltatásait.

A Nemzeti Könyvtár reméli, hogy példáját más gyűjtemények is követni fogják. A kiemelkedő teljesítményt felmutató régi kollégákat az elismerés remélhetőleg továbbra is erős szálakkal fogja az intézményhez kapcsolni. Tapasztalataik, gyűjteményszeretük átadásával és személyes példamutatásukkal növelhetik utódaik tudását, erősíthetik a fiatalabb generációk szakmai-hivatásbeli elkötelezettségét.

BERLÁSZ JENŐT, akit legtöbben *Az Országos Széchényi Könyvtár története 1802–1867* című könyve miatt ismernek, 2000-ben tüntették ki a *Bibliothecarius Emeritus* címmel. A kiváló könyvtáros kutató változatos pályát futott be. A Nemzeti Könyvtár mellett dolgozott a Magyar Országos Levéltárban, a Műegyetem Közgazdasági Karán és a Teleki Pál Tudományos Intézetben is. A Kézirattár vezetőjeként az Akadémiai Könyvtár rendezésében szerzett elévülhetetlen érdemeket. Az 1956-os Forradalmi Bizottságban betöltött szerepe miatt állásvesztésre ítélték. Ekkor került vissza az Országos Széchényi Könyvtárba (korábban már dolgo-

zott itt egy rövid ideig), és 1976-os nyugdíjaztatásáig folyamatosan a Nemzeti Könyvtár munkatársa maradt. A Kézirattárban a latin nyelvű kéziratok rekatalogizálása során végzett jelentős munkát, 1969-től pedig mint történész-tájékoztató az olvasószolgálatot erősítette.

FAZAKAS JÓZSEF szintén 2000-ben kapta meg a megtisztelő címet. Tanulmányait Debrecenben végezte magyar–francia szakon, tudását a Sorbonne ösztöndíjasaként mélyítette el. A Széchényi Könyvtár Régi Nyomtatványok Tárában 1944 novemberétől dolgozott. 1971-es nyugdíjba vonulása után is még tíz évig aktív dolgozója volt könyvtárunknak. A Magyar Könyvszemle számai és az Országos Széchényi Könyvtár évkönyvei rendszeresen közölték szakszerű RMK-leírásait. Elévülhetetlen érdemei vannak az anonym és pseudoanonym művek meghatározásában. A nyomdászazonosítás, valamint a csonka és töredékes művek meghatározása terén is jelentős eredményeket ért el. A magyarországi vízjegyekkel foglalkozó szakirodalom bibliográfiájának összeállítása is az ő nevéhez fűződik.

BERCZELI KÁROLYNÉT 2001-ben tüntette ki *Bibliothecaria Emerita* címmel az Országos Széchényi Könyvtár. A felszáv éves Színháztörténeti Tár munkatársa az alapításától kezdve dolgozott a gyűjteményben. 1980-ban ment nyugdíjba, de kollégáit még ezután is sok-sok évig segítette szakértelmével. Hatalmas mennyiségű feldolgozó munkát végzett, több évtizedes tevékenysége eredményeként alakult ki a mai, korszerű Színháztörténeti Tár. Kialakította a színházi szövegek könyvek leírasi módszerét, később ezeket a színházi fotókra, díszlet- és jelmeztervekre is alkalmazta. A munkája során létrejött adattárak és bibliográfiák (pl. *A Népszínház mősora, A Magyarországon megjelent színházi zsebkönyvek bibliográfiája. XVIII–XIX. század*) példamutatóak és úttörő jelentőségűek.

VEKERDI JÓZSEF 2001-ben kapta ezt a kitüntetést. Az Eötvös Collegium tagját az intézmény korábbi igazgatója, Keresztury Dezső, az Országos Széchényi Könyvtár főosztályvezetője ajánlotta felvételre a Nemzeti Könyvtárba. Vekerdi József előbb a Régi Nyomtatványok Tárában, majd a Gyarapítási Osztályon dolgozott. A tudós könyvtárosra ismerői, barátai elsősorban a Nemzetközi Csereszolgalat Osztály élén a kisebbségben élő magyarság ér-

黃花園遍正
值登高時序

城目送行雲

Emlékezés a kedvesre. Tung Csie-jüan (működött 1190 körül): A NYUGATI SZOBA. SZÍNJTÉK. Táblanyomtatású könyv (két dúcgal, fekete és vörös színnel). H. n., 1644 előtt. 26,0×17,5 cm. Kínai Nemzeti Könyvtár

dekében tett intézkedései miatt emlékeznek. Az osztály vezetését 1973 óta látta el. Legfőbb célja a szomszédos országokban élő magyarság könyvekkel való ellátása volt. Fontosnak tartotta a korábban elérhetetlennek tűnő felvidéki, erdélyi stb. hungaricumok beszerzését is. Szakmai teljesítményei mellett tudományos kutatásai is jelentősek. Számtalan klasszikus és modern nyelv kiváló ismerője, zseniális műfordító. 2000-ben Bombayben ünnepe-

lyes keretek között magas szintű elismerést vett át: a legrangosabb külföldi műfordítónak járó indiai kitüntetést a szanszkrit irodalmi művek magyar nyelvű tolmácsolásáért kapta. Májig aktívan dolgozik, most jelenik meg gondozásában Apponyi Sándor Hungarika bibliográfiájának új, és egy újabb kötetel bővített kiadása.

EKLER PÉTER (*ekler@oszk.hu*)

